

Bilag 3

Isa Genzkens *Vollmond* ved Den Frie Udstillingsbygning

Ansøgning om permanent opstilling af Isa Genzkens skulptur Vollmond foran Den Frie

Den Frie har fået en enestående mulighed for at opstille den tyske stjernekunstner Isa Genzkens ikoniske værk *Vollmond* foran Den Frie. Foreløbigt står skulpturen der midlertidigt frem til maj 2026. Nu håber vi at beholde *Vollmond* permanent.

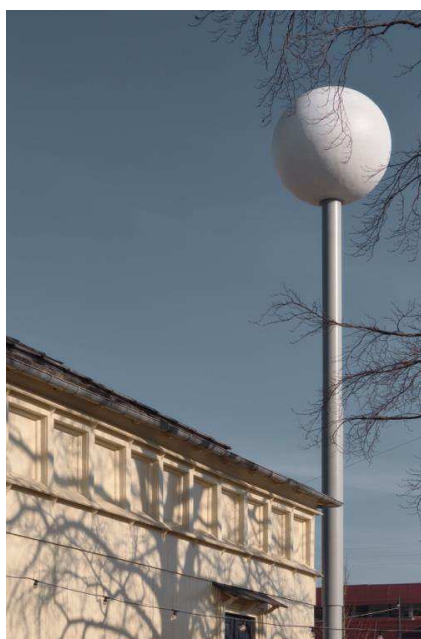
Isa Genzken

Vollmond, 1997/2023

Sprøjtelakeret stål, forstærket fiberglas, LED lys

Højde 1,650 cm, Ø 250 cm

Vollmond er på en gang rå og romantisk, og passer som sådan perfekt til J.F. Willumsens monumentale, men drømmende, skulpturelle bygning. Om aftenen og natten lyser den som en ekstra måne på himlen over Den Frie. Om dagen fungerer den i det trafikale knudepunkts gadeinteriør. Skulpturen er nemlig også et hverdagelement, en gadelampe ude af skala, der trods sine godt 16 meter, næsten diskret infiltrerer den urbane hverdag på Oslo Plads overfor Østerport Station.

Det er et scoop at Den Frie har skaffet skulpturen til København og det ville være et stort tab for byen hvis det ikke lykkes at beholde den. Kunstværket er af høj kunstnerisk kvalitet. Det er allerede ved at etablere sig som et vartegn i byen og har potentiale for at blive en attraktion for kunstinteresserede og turister. Men skulpturen appellerer også bredt med sit umiddelbare og poetiske udtryk. Vi oplever allerede at naboer og mange af de borgere, der passerer forbi hver dag, følger med i månens lysende cyklus. *Vollmond* er med andre ord med til at sætte København på det internationale kunstlandkort og samtidig bringe en let tilgængelig kunstoplevelse ind i københavnernes hverdag.

Rådet for Visuel Kunst har allerede afgivet et positivt høringssvar i forhold til en permanent opstilling af skulpturen. SMKs direktør, Astrid la Cour har givet værket en meget positiv kunstfaglig vurdering og det samme har anmelder Mathias Kryger i hans anmeldelse af skulpturen i Politiken. Begge er vedhæftet ansøgningen.

Placeringen

Isa Genzken skabte oprindeligt det visionære værk i 1997 til den prestigefyldte udendørs skulpturudstilling *Skulptur Projekte Münster*. I forbindelse med Isa Genzkens retrospektive udstilling på Neue Nationalgalerie i Berlin i 2023 blev et nyt eksemplar af skulpturen opstillet udenfor museet. Det er dette eksemplar, vi nu har fået mulighed for at placere foran Den Frie.

Skulpturen indgår nu i den nyanlagte og netop indviede forplads foran Den Frie, se kort med placering. Forpladsen er skabt af tegnestuen DETBLÅ og sikrer ligeværdig adgang for alle og er støttet af blandt andre Københavns Kommune. Skulpturen er indarbejdet som et markant nyt vartegn i et samspil med den skrånende plads og de nye parkagtige bede, som omfavner bygningens to sidefløje. Isa Genzkens skulptur er med til at markere den nye situation på Den Frie og bidrager til at åbne Den Frie mod byen og alle de folk, der hver dag færdes på Oslo Plads. *Vollmond* er derfor en vigtig løftestang i vores bestræbelser på at blive mere synlige og skabe kunstoplevelser for byens borgere og turister - også i det offentlige rum.

Byggetilladelse

Teknik- og Miljøforvaltningen har givet tilladelse til den midlertidige opstilling af skulpturen fra 6. januar 2025 til 10. maj 2026. Det vil sige at alle spørgsmål omkring placering og konstruktion, statik og sikkerhed allerede er afklarede og indfrier de tekniske krav. Vi er i gang med at søge om byggetilladelse til at beholde skulpturen permanent, hvilket ifølge Byg og Miljø er en formssag, da alle tekniske forhold som sagt er godkendt.

Tidsplan

Skulpturen er allerede opstillet med en midlertidig tilladelse fra Københavns Kommune. Vi er i gang med at ansøge fonde om finansieringen af skulpturen.

Drift og vedligeholdelse

Den Frie forpligter sig til at sikre midler til drift og vedligeholdelse af skulpturen i de næste 25 år. Dette omfatter både rengøring, teknisk service samt nødvendige reparationer og opgraderinger af skulpturens lysinstallation og overflader.

Skulpturen er tilsluttet Den Fries elnet, og alle driftsudgifter til strøm dækkes af Den Frie.

Den Frie påtager sig naturligvis et medansvar for skulpturen og fremtidssikring og vedligeholdelse. Vi er derfor åbne for at drøfte, hvordan denne forpligtigelse bedst varetages. Den Frie kan eventuelt forblive ejer af skulpturen og så aftale/få tilladelse til opstillingen på kommunens areal foran bygningen, eller skulpturen kan overdrages til kommunen og så udlånes til Den Frie.

”Mini-skulpturpark”

Vollmond vil også bidrage til vores arbejde med at styrke monument-situation omkring Den Frie. Sophia Kalkaus skulptur *Det Egyptiske Æg* fra 2016 står allerede i haven bag Den Frie. Vi har forestået overdragelse af en bronzeafstøbning af en skulptur af Anne Marie Carl-Nielsens, som er skænket af Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat til Københavns Kommune. Den fine lille, men markante skulptur en skitse fra 1897 til et ryttermonument for Dronning Margrete I. Skulpturen står nu på siden af bygningen langs gangstien mod banen. De tre skulpturer er altså skabt af en historisk kunstner, en profileret, nulevende dansk kunstner og en stor international samtidskunstner - som i øvrigt alle er kvinder. Konstellationen af de tre skulpturer peger på Den Fries kernefortælling som vi arbejder strategisk med: forankringen i en fornem historisk tradition, relationen til den nutidige danske kunstscene samt det internationale udsyn, der altid har bragt de allervæsentligste kunstnere til København.

Kunstneren

Isa Genzken (DE, f. 1948) er indiskutabelt en af de helt store og toneangivende figurer i international samtidskunst. *Vollmond* skriver sig fornemt ind i hendes produktion, Vi synes selv det er et scoop, at vi har fået mulighed for at placere *Vollmond* i Danmark. Vi markerer værket og Genzkens betydning når vi viser en stor udstilling med kunstneren, februar – april 2026. Genzken arbejder især med fundne, funktionelle objekter. Hendes praksis er generelt inspireret af byens virvar af arkitekturer, former og liv. Med *Vollmond* forstørrelser hun en gadelampe, der rager langt op i himlen, så man en gang om måneden vil kunne opleve to fuldmåner over Den Frie. Placeret midt i det nye grønne bed og ved siden af områdets gamle træer vil det store værk pege på den ambivalente oplevelse af på samme tid at være hjemmevant og fremmedgjort, hvilket i bund og grund måske faktisk er byens præmis.

Formidling

Den Frie er i gang med at udvikle en podcast i tre afsnit der formidler de tre skulpturer Genzken, Kalkau og Carl-Nielsen. De korte podcasts vil i en opdateret audioguideform fortælle historien om skulpturerne og vil kunne downloades og høres foran skulpturerne på både danske og engelsk.

Vi håber at kunne beholde Isa Genzkens Vollmond som et vartegn for Den Frie og for København. Vi ansøger derfor nu Københavns Kommune om tilladelse til en permanent placering.

20. maj 2025

Marianne Torp,
Direktør, Den Frie

Notat

Høringssvar fra Rådet for Visuel kunst vedrørende "Vollmond" af Isa Genzken

07 . marts 2025

Edoc sagsnummer

F2 sagsnummer
2025 - 5113

Sagsbehandler
Kenni Antonsen

Høring om byrumskunst Vollmond af Isa Genzken

Rådet for Visuel Kunst drøftede på møde den 3. marts 2025 forslag til ny byrumskunst "Vollmond" af Isa Genzken og besluttede at afgive følgende høringssvar:

"Rådet for Visuel Kunst finder, at skulpturen "Vollmond", der er udført af en anerkendt samtidskunstner, har meget høj kunstnerisk kvalitet. Skulpturens lys og form skaber en dynamisk interaktion med omgivelserne.

Rådet for Visuel Kunst anbefaler således projektet og ser frem til at det bliver en permanent del af bybilledet i København."

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter

Stormgade 20
1555 København V

E-mail
aw5k@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

Isa Genzkens Vollmond foran Den Frie

Når kunsten løfter blikket mod himlen, løfter den samtidig os. Isa Genzkens monumentale skulptur Vollmond er netop et sådant blikløft – et værk der forbinder det jordbundne og det kosmiske, det urbane og det romantiske, det teknologiske og det poetiske. Med en 16 meter høj stålkonstruktion og en lysende sfære som en anden måne, inviterer Vollmond os til at sanse verden anderledes. Den er både en gadelampe i overstørrelse og en åndelig satellit – placeret midt i København, men i dialog med universet.

Denne ikoniske skulptur er lige nu placeret midlertidigt foran Den Frie på Oslo Plads. Værket blev oprindeligt skabt til Skulptur Projekte Münster i 1997 – en af de mest toneangivende skulpturbegivenheder i Europa. Den version, som Den Frie har fået mulighed for at vise, blev senest vist foran Neue Nationalgalerie i Berlin som led i Isa Genzkens store retrospektive udstilling i 2023.

Genzkens kunstneriske praksis har i over fire årtier været en uundværlig stemme i international samtidskunst. Hun arbejder med byens materialitet og virkelighedens æstetik, med fundne objekter, arkitektoniske strukturer og et formsprog, der hele tiden bevæger sig mellem det skrøbelige og det monumentale. Med Vollmond konstruerer hun en måne, som ikke blot spejler sig i den virkelige nattehimmel, men også i vores kulturelle forestillinger om det ukendte, det drømmende og det vanvittige. Som Genzken selv skriver: "As long as man has existed, he has been fascinated by the moon. [...] The dream of exploring faraway stars and planets is an ancient one and continues even today."

Den Frie har i de seneste år været i gang med at styrke sin tilstedeværelse i byrummet, og Vollmond er en vægtig milepæl i denne indsats. Placeringen på den nyanlagte forplads foran bygningen – i samspil med den omkringliggende arkitektur og byens bevægelsesmønstre – skaber et stærkt visuelt og sanseligt møde mellem kunsten og det offentlige liv.

Fra et kunsthistorisk perspektiv anbefaler jeg på det varmeste støtte til erhvervelsen af Vollmond. Skulpturen repræsenterer en sjælden mulighed for at sikre et hovedværk i international samtidskunst til permanent visning i Danmark.

Med venlig hilsen

Astrid la Cour
Direktør

21. august 2025
J.nr. 2025-0224455

Teknik- og Miljøforvaltningen

Indre By Lokaludvalg ser positivt på ansøgningen om permanent opstilling af skulpturen "Vollmond" foran Den Frie Udstillingsbygning på Oslo Plads.

Den vil give liv i et ellers noget dødt område og vil tiltrække opmærksomhed til Den Fries Udstillingsbygning.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
forperson for Indre By Lokaludvalg